

יהושע גלוברמן

ע ש ר

ש נ י ם

ר נ פ ל ו

בדרך של עליה

יום מר ונמהר היה היום הזה לפני שנה, בבוא השליח לבשר כי נפל יהושע בדרך, באותה דרך הדמים ששיכלה את טובי חברינו. הוא נפל בצאתו בשליחות לירושלים מטעם הפיקוד העליון של ההגנה, בתקופה ההיא. הוטל עליו אז לבדוק ולבחון, מה ייעשה בירושלים ומה ייעשה לירושלים המוכה בעת ההיא. מן ההכרח היה לדעת בדיוק מה המצב שם, ויהושע נשלח לברר, להביא דו"ח ולהציע הצעותיו. הוא נפל בחזרו מירושלים, והצעתו והדברים שהיה צריך להביא אבדו, נספו יחד אתו.

בשליחויות רבות ומגוונות מאוד שימש יהושע בתקופת-שירותו הארוכה בהגנה, מאז גמר את הקורס הראשון להדרכת קצינים ומפקדים. הוא היה בקורס זה אחד משנים-שלושה המפקדים הבולטים ביותר. ומאז היה שירותו בהגנה דרך של עליה מתפקיד לתפקיד. כשרונו בעיקר היה בהדרכה, אולם הוא מילא גם תפקידים חשובים אחרים. הוא הרביץ תורה, אימן הכשיר מאות ואלפי בחורים, והמאות והאלפים צמחו במשך הזמן והיו למפקדיו וקציניו של צבא ההגנה לישראל.

מפעלים שבהם רב היה חלקו של יהושע, שטבעו את חותמם על ההתפתחות המקצועית והארגונית של ההגנה בארץ, מפעלים שהנחילו למפקדי ההגנה נכסי רוח, דרכים ושיטות עבודה, והיו מופת ודוגמה לעיצוב דמותו של מפקד ולוחם עברי — בכל המפעלים האלה היה יהושע מהחיים והתוססים. מפעל בעל חשיבות כזאת, הראוי לציון, הוא קורס ההשתלמות לסגל המפקדים הגבוה של ההגנה בשנת 1937, בכפר ויתקין. בקורס זה, שנערך והוצא לפועל על ידי שנינו, נסינו לחשוף בפני עצמנו ובפני חברינו החניכים את כל תעלומת הטקטיקה הזעירה ודרכי אימונה; ותורה זו, שבכוח משותף למדנו אותה יחדיו, ואותה לימדנו והסברנו לאחרים, היתה לאחר מכן תורת הלימוד והאימונים בקורסים רבים, ואלפי חברים גדלו והתאמנו והשתלמו בהתאם ליסודות שהוצבו בקורס זה.

בהקמתן של פלוגות השדה הראשונות, הנסיונות הראשונים בהקמת חיל מגויס בתחומי ההגנה, בנינו, החוקתו והשימוש הנכון בו, נטל יהושע חלק חשוב. והוא מצטרף לשלישיה שבראשה עמד יצחק שדה, זה מטה ה"פ"ש" הארצי, אשר שימש אבן פינה ליחידות שהוקמו אחר-כך — פלוגות המחץ, הפלמ"ח.

בתקופה מאוחרת יותר, לאחר שהוקם המטה הכללי, משמש יהושע ראש לשכת ההדרכה. עבודת תכנון רבה ומגוונת, הדרכה מקצועית והכשרת מפקדים לתפקידים שונים — אלה היו אז בעיות יסודיות. הונחו אז יסודות לאימון רחב ושיטתי, ויהושע היה במרכזה של פעולה זו. אחרי-כך מקבל יהושע עליו תפקיד של פיקוד בגליל התיכון, אחד ממרחבי הפיקוד של הארץ בתקופה ההיא. גם בתפקיד זה מרוכזים מאמציו בתשומת לב למפקד, להכשרתו, לדמותו האנושית והחברתית. סמינרים להסברה ופעולות לחינוך רעיוני מלוים באופן תכניתני את תפקידו כמפקד המרחב הזה.

תפקידים שונים אחרים הוטלו עליו, בשטחי-עבודה הדורשים אחריות, שיקול ותפיסה על איש-ההגנה. הוא היה דמות אשר טופחה וגדלה בתוך ההגנה וצמחה יחד אתה. כשרונותיו היו שונים ומגוונים, והוא תרם מכוח מחשבתו לבית היוצר של מחשבת ההגנה, והשפיע בעבודתו וסגולותיו על מפעליה. בימי המשבר הקשים ובתקופת-המבחן הגורלית, כאשר סכנת כליון ריחפה עלינו, ונותרה בלב רק תקוה אחת — לעמוד ולהיאבק ולהלחם עד תום — בימים ההם, שנשאו בתוכם אימי חורבן ואסון, אולם גם ישועות גדולות, באותם הימים נפל יהושע בשעת מילוי תפקידו.

הוא לא זכה להגיע לחוף התקוה הגדולה. עד הירדן הגיע ולא זכה לעברו... עם בני משפחתו ובני קיבוצו נושאים חבריו בלבם את זכרונו של יהושע, — מאות ואלפי חברים, שיחד אתו נשבעו בנפשם להרים את דגל השחרור והעצמאות היהודית. הוא בנפשו קיים את השבועה.

(באזכרה ביום השנה הראשון, כ"ה כסלו תש"ט
מפי ראש המטה הכללי, יעקב דורי)